

NAŠA DRUŠTVA

Osrednje vodstvo Dekliških zvez razpošilja ta teden na vse Dekliške zveze po 10 knjižic »Lurška Mati Božja«, ki je bila našim dekletom obljubljena na mariborskem tečaju dne 1. dec. 1928. Osrednje vodstvo se nadeja, da bodo članice porabile priložene položnice ne le za pošiljanje denarja, ampak takoj za nadaljna naročila ljubke knjižice. Treba je le zadaj prilepiti poldinarsko znamko, zapisati število naročenih knjig in natančni naslov. — M. Štupca, predsednica.

Krščanska ženska zveza v Mariboru priredi v nedeljo, dne 10. februarja, ob petih popoldne, v veliki dvorani Narodnega doma igro »Potovanje gospoda Veternika«. Uljudno vabimo vse članstvo in prijatelje društva. — Odbor.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Orlovski odsek obrešča vse prijatelje poštene zabave, da priredi v nedeljo, dne 10. februarja, ob sklepu fantovskih duhovnih vaj, popoldne ob treh lepo tridejansko igro »V satanovih verigah«. Prijatelji poštene zabave vabljeni!

Ptuj. Minoritska župnija. Dne 17. februarja, na prvo postno nedeljo, priredi naša Dekliška družba ob treh popoldne v mestnem gledališču v Ptuj zelo zanimivo predavanje »Potovanje po Palestini«, o krajih, kjer je živel, deloval in umrl naš božji Učenik. Predaval bode gospod dr. Jehart, ki je te kraje sam že večkrat prepotoval. Predavanje bode pojasnjevalo mnogo skioptičnih slik. Že sedaj vabimo domače in okoličane, da ne opuste tega lepega verskega predavanja!

Središče ob Dravi. Za nedeljo, dne 10. t. m., napovedana predstava v Društvenem domu se ne bo vršila vsled smrti društvenega odbornika in velikega dobrotnika blagopokojnega gospoda Rudolfa Lukačič.

Ljutomer. Prosvetno društvo v Ljutomeru vprizori v dneh 17. in 24. februarja in dne 3. marca prekrasno zgodovinsko igro »V znamenju križa« iz časa Neronovega pregnanjanja kristjanov v osmih dejanjih. Nastopi 52 oseb. Pridite v najobilnejšem številu! Začetek ob pol štirih popoldne.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo ponovi v nedeljo, dne 10. februarja, krasno igro »Zapravljenec« v osmih dejanjih v mešanih vlogah.

Kapela. Naše bralno društvo priredi v nedeljo, dne 10. februarja, gledališke igre in sicer »Zdravnikov strežnik«, »Kordula« in »Zdaj gre sem, zdaj pa tje« s petjem in tamburanjem v restavraciji gospoda Maršika v Radin. Začetek ob petih popoldne.

Mala Nedelja. Slomškovo prosvetno društvo vabi vse na svojo prireditev v nedeljo, dne 10. februarja, ob treh popoldne v Društvenem domu. Na sporedu je med drugim nekaj, kar še ni bilo pri Mali Nedelji, spevoigra ali opereta »Mlada Breda, nesrečna nevesta«, kjer igralci ne govore, ampak vse prepojo. Pridite, ne bo vam žal!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Cerkveni pevski zbor, pri katerem vobče sodelujejo člani domačega Orla, priredi v nedeljo popoldne po večernicah, dne 10. februarja, to je na fašensko nedeljo, v dvorani Društvenega doma šaljivo spevoigro »Kovačev študent« v treh dejanjih, veseloigro »Natakare« v enem dejanju in komičen dvospjev »Krojač in čevljars«. Zapoje tudi več zanimivih narodnih pesmi pod vodstvom gospoda pevovodje Fr. Zemljjič.

Št. Vid pri Planini. Orlovski odsek priredi v nedeljo, dne 10. februarja, popoldne takoj po večernicah v društveni dvorani tri burke in dva kupleta. Vstopnine ni, pač pa se bodo pobirali prostovoljni prispevki. Na veselo svidenje! Bog živi!

NOVICE

Prijatelji »Slovenskega Gospodarja«, posnemajte! Vzledna je Urbasova hiša na visokem Slemenu v župniji Selnica nad Mariborom: Oče Blaž Urbas, kakor tudi sinovi Ivan, Viktor in Karl, so v domači občini razširili »Slovenskega Gospodarja« v vsako hišo. Skrbeli pa so tudi, da je »Gospodar« vedno poročal o novicah, ki so se zgodile v okolici. Priporočamo vsem našim prijateljem, da posnemajo to vzledno rodino in da vsako slovensko hišo pridobijo kot naročnika za »Slovenskega Gospodarja«. Želimo pa tudi, da bi od vseh strani poskrbeli našemu listu za zanimive novice.

Novi župani. Za župana v občini Radvanje pri Mariboru je izbran g. Franc Vizovišek, v Ceršaku ob Muri g. Franc Šmirmaul, a na Špičniku pri Svečini g. Fr. Gaube. Imenovani so zvesti naročniki »Slovenskega Gospodarja«.

Novi vlaki v mariborski okolici. Železniška uprava je dobila nove motorne stroje, kateri bodo vozili osebne vlake v lokalnem (krajevnem) prometu. Od 1. maja nameravajo vpeljati take krajevne vlake na motorje na teh-le progah: Maribor—Sv. Lovrenc na Pohorju, Maribor—Št. Ilj, Maribor—Ptuj

in Maribor—Poljčane. Ti vlaki bi vozili vsako uro, a bi imeli pripeta samo po 1 do 2 voza. Redni vlaki bi ostali kakor dosedaj. Sliši se, da dobi Maribor šest takih motornih strojev.

Smrt mladeniča iz ugledne hiše. V Spodnji Novi vasi v župniji Slov. Bistrica je umrl na Svečnico predpoldne vzgleden mladenič Jožef Jerovšek iz ugledne Grilove hiše. Pred dvema letoma je ugrabila smrt tej družini skrbnega očeta Ivana, pred 14 dnevi je bila pokopana teta in v pondeljek smo izročili materi zemlji sina, ki je bil določen za gospodarja na imoviti posesti. Pogreba se je udeležilo med ljudskimi množicami 10 duhovnikov, med temi ml. gospod konjiški arhidijakon, mariborski župan dr. Juvan in bivša nar. poslanca dr. Josip Hohnjec in F. Žebot. Pogreb je vodil g. monsignor Ivan Vreže, ki se je tudi poslovil od blagopokojnega v ganljivih besedah ob odprtem grobu. Vrlemu, vzglednemu in nezabnemu mladeniču bodi zemljica lahka, žalujočim preostalim naše sožalje!

Zima, kakoršne ne pomnijo najstarejši ljudje. V krajih ob Dravi pod Ptujem je te dni tako pritiskala zima, da je po poljih polno zmrznjenih zajcev in vran. Jerebice in fazani iščejo ostanke hrane po kmetskih dvoriščih. Stranske struge Drave so na debelo zamrznjene. Po glavni strugi je Drava nezamrznjena le nekaj metrov na sredini.

Najbolj mrzla dneva v Evropi. Svečnica in nedelja po Svečnici sta bila po celi Evropi najbolj mrzla dneva. Po nekaterih krajih naše države je bilo mraza za 30 stopinj pod ničlo. Po bolj severnih krajih je bil mraz omenjena dva dni še ostrejši nego pri nas.

Lovska sreča. Mladi Budigam v Zavrču je ustrelil izredno veliko kuno in sicer zlatico in povrh še samca.

Tatvina 340.000 dinarjev. V blagajni Rečne plovitbe v Beogradu so odkrili primanjkljaj 340.000 dinarjev. Policija je zaprla več oseb in med drugimi tudi blagajnika, ki je odkril tatvino.

Brat ustrelil po nesreči brata. Dne 29. januarja sta se podala na lov Jožef in Anton Bogovič iz Arnovih sel pri Brežicah. Ker je sneg zelo visok, sta stopala po gazi eden za drugim. Med težavno potjo je Jožetu spodrsnilo, pri padcu se mu je sprožila puška in strel je zadel brata Antona tako nesrečno v križ, da je kmalu za tem umrl.

Tri metre visog sneg imajo v Hercegovini v okolici Nevesinja. Radi previsokega snega je izključen vsak promet.

STRAŠNA VOŽNJA NA LEDENI PLOŠČI.

V torek, 29. januarja, so se podale tri kmetice iz kraja Grocka (južno od Beograda) k Donavi, ki je daleč proti sredini zamrznjena. Ženske so hotele prebiti luknje v led in zajeti vode za domačo uporabo. Zatopljene v delo, niso niti zapazile, da se je začel led pod njimi gibati ter premikati. Ko so se pa le zavedle, so zapazile, da se je odločila ledena plošča, na kateri so stale, od drugega leda in jo tira valovje proti sredini Donave. Potegnil je še oster severnik in gnal ploščo po reki. Žensk se je oprijel nepopisen strah. Vsak trenutek

Vsi berejo Karla Maya!

Najzanimivejša knjiga sveta! Samo v Nemčiji so je tekom treh let prodali 5,000.000 izvodov. Karl May popisuje svoje grozne in čudovite doživljanje v nam neznanem svetu.

Prva knjiga Karla Maya v slovenščini:

Križem po Jutrovem

je izšla in obsega dva dela in sicer: »JEZERO SMRTI« in »MOJ ROMAN OB NILU«. Povest se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane 13 D.

Vsi berejo Karla Maya!

Vi ga morate tudi, sicer ne boste poznali najbolj zanimive knjige na svetu!

bi se lahko plošča razpočila in ženice je že vabila majka smrt v ledeno mrzle valove.

Plošča je plavala in plavala, vedno so se luščili od plošče drobci in ledeni splav je postajal manjši.

Grozno bližajočo se smrtno nesrečo so zapazili delavci, ki so bili zaposleni ob obali Donave. Komaj in komaj se jim je posrečilo, da so se približali v ribškem čolnu plošči, ki je nosila na smrt preplašene ženske in so jo potegnili s kaveljni proti sebi. Ženice so bile vse trde od mraza in strahu in so se prav zavedle šele tedaj, ko so izstopile iz čolna na suho zemljo. Peljale so se na ledeni plošči od Grocke do Smederova (na razdalji Zagreb—Dugoselo).

*

MOJSTRSKO IZVEDEN VLKOM.

V Berlinu je bil izvršen 30. januarja vlom, ki presega glede obsega, drznosti in mojsterske izvedbe vse vlome zadnjih časov. V noči zgoraj omenjenega dne si je privoščila večja vlomilska družba prostore velike berlinske banke »Diskontgesellschaft«. Svedrovci so prišli v bančne prostore po podzemeljskem rovu, katerega so izkopali z dvorišča sosedne hiše proti banki. Po rovu je prišla vlomilska tolpa v kletne prostore banke, kjer je bil v težkih železnih omarah shranjen denar, dragocenosti in vrednostni papirji. Celih 172 blagajen in predalov so vlomilci odprli s kisikovimi aparati. Odnegli so 30—40 tisoč mark v gotovini, spravljeno zlato, vrednostne papirje v iznosu nekaj milijonov mark. Pri izbiranju plena so pa bili zelo natančni. Odnegli so le najbolj dragoceno blago in najvažnejše vrednostne papirje. Pri vlomilskem delu so imeli na rokah rokavice iz gumija in niso pustili nikjer kakega prstnega od-tisa, ki bi dajal policiji sled za storilci. Pri zločinu so se posluževali vlomilci najbolj modernih pripomočkov za vrtanje, žaganje in toplenje železa. Pokazali so pri tem čudovito spretnost. Storilci so popolnoma neznani in oblasti ne vejo, kako bi začele preiskavo, da bi izsledile drzneže.

Težka železniška nesreča pri Regensburgu v Nemčiji. Iz Monakovega je došla dne 30. januarja vest, da se je dogodila pri Regensburgu težka železniška nesreča. Brzovlak Wien-Passau-Leipzig-Köln je trčil pri Regensburgu ob tovrnega. Do nesreče je prišlo radi tega, ker je strojevodja brzovlaka prezrl zna menje za stoj ter vozil dalje. Udar je bil tako silovit, da je bilo razbitih nekaj vagonov tovrnega vlaka in eden voz brzovlaka. Ubite so bile 4 osebe, 10 ranjenih. Med mrtvimi so sami Avstrijci in sicer dva iz Gradca in dva iz Dunaja.

Januš Golec:

Čik ga je napodil v pokoj.

Po večini se oprimejo vsakega starejšega samca navade in razvade, ki ga delajo v očeh vsakdanjih smrtnikov — posebneža. Eden je udan pijači, drugi je zakrknjen nasprotnik ženstva, tretji skopuh itd.

V našem trgu je bil dolgo vrsto let predstojnik okrajnega sodišča gospod Hirschmugl. Ljudem je bilo njegovo ime predolgo za izgovorjavo. Prekrstili so ga v gospoda Mugla.

Ni mi treba povdarjati, da je bil gospod samskega stanu z vsemi mogočimi razvadami, ki so se zdele drugim čudne in večkrat skrivnostne.

V krčmi je sedel sam pri četrtinki in zatopljen v časopisje. Gorje, ako bi mu bil kdo zasedel njegov kot! Krčmar, ki ni znal čuvati svetosti Muglovega sedeža, ga ni videl nikdar več kot gosta.

Praznil je v prostem času en četrt za drugim, čital in pušil, da je bil obdan od gostih kolobarjev dima. Kratka — smodka mu je bila poleg četrtinke druga ljubica.

Nikdar ni kolobaril dima iz cele cigare, ampak iz polovice. Z občudovanjem vredno nazlico je potegnil cigaro iz žepa, jo skrtil z obema rokama za hrbet ter jo neslišno prelomil. Eden konec je prižgal, drugi je zginil nekam in nikdo ni znal povedati s sigurnostjo — kam.

Del tržanov je trdil, da je udan gospod Mugl poleg pušenja še razvadi zvečenja. Tri leta je moral služiti vojake. V cesarski suknji bi se naj bil udal čikanju.

Sodniku bolj naklonjeni so izključevali možnost zvečenja in kajenja obnemem. Gospod ni pljučkal, torej tudi ni čikal!

Kako in kaj je uporabljal neizpušeno polovico kratke cigare, je bila pazljivi tajnosti skrivnost, ki je mrcvarila razvedni trg leta in leta.

Gospod Mugl je tudi posebnež v uradu. Nad pravdarji radi razžaljenja časti je kričal tako dolgo, dokler se niso poravnali pred izrekom sodbe. Kot vrhovni varuh osirotelih otrok je bil prvi oče. Jerofu ni bilo za smeh, ako ni vršil svojih varuških dolžnosti z vso skrbjo.

Med vojno je bil gospod prava šiba za one ženske, ki so podporo za svojimi možji ter sinovi zapravljale po krčmah in v nečistem življenju.

Lahkoživa zapravljivka sploh ni upala po denar, ker gospodu Muglu ni bilo mogoče ničesar prikrivati.

Dnevi nakazila medvojnih podpor so bili za gospoda predstojnika dnevi razburjanj; za ženski spol ure trepete. Te vražje podpore so pile kri gospodu Muglu in ga nagnale celo v pokoj, kar se je doigralo tako-le:

Blatnikova Neža, Gnusova Cila in Mlakarjeva Marjeta so zapile celo večmesečno podporo. Pijančevanje in ranjanje je končalo z ženskim pretepom iz ljubosumnosti na enega moškega, ki je bil doma in ne v vojni. Kljub zapravljivosti in dejanskemu izgredu so se upala ženščeta pred gospoda Mugla. Lahkomiselne babure so govorile pred vstopom pred strogega gospoda:

»Nabil nas bo. Zato je pa gospod, da se krega.«

Tudi za ta drzni izgovor je zvedel gospod sodnik. Si pač lahko predstavlja te, kako je kuhalo, vrelo in kipelo po njegovi notranjosti, ko je zagledal kar vse tri pred seboj. Njegova upravičena jeza je priklopela tako do vrhunca, da niti kričati ni mogel.

Pisarju je namignil, naj vzame pero in papir. Narekoval je v kratko jedrnatih stavkih, da se ukine trem imenovanim denarna podpora radi pijančevanja in vlačugarstva. Ko je bila ukinitve črna na belem, je stopil sam s polo pred ženske in začel čitati z gromkim glasom izrek sodbe.

Sodba je bila proglašena z dostojanstveno besedo. Gospod Mugl je ošvignil obsojenke s hudim pogledom, da bi se bolj ožigosal njih lahkomiselnost v tako hudih ter resnih časih. Po prečitani sodbi, po ošvigu s sodnikovim očesom, se je drznila Blatnica muzati!

Razkačenost je blisknila po predstojniku. Z nogo je udaril po tleh in iz grla se mu je izvil del prokletstva:

»Ti frdamana ba . . .«

Ni končal dostavka k sodbi, ko se je zgodilo nekaj, kar je bilo odločilno za gospoda Mugla.

V razbesneli nerazsodnosti je sunil z jezikom preveč v umetno zobovje zgoranje čeljusti. Iz jezno odprtih ust se mu je skotalila čeljust po tleh in za njo je padlo še nekaj črno razvečenega — čik . . .

Strogi sodnik je pobledel pri pogledu na nezgodo. Bliskoma se je sklonil, pobral zobovje, ga vtaknil v žep telovnika in izgubil med krohotom žensk skozi vrata v drugo sobo.

Od tedaj gospoda Mugla ni bilo več po trgu in ne več v krčmo. Saj se je razneslo liki blisk: gospod Mugl ni samo kadilec, da celo — čikar!

Bolnega se je javil. Na dopust je izgubil. Ni ga bilo več nazaj. Radi pred baburami razkrinkanega čika je stopil v trajni pokoj!

Zanimivosti.

RAZISKOVANJA NAJBOLJ MRZLIH TOČK.

Raziskovanje južnega in severnega tečaja. O raziskovanju južnega tečaja po Amerikancu Byrdu in njegovih 30 spremljevalcih smo že pisali. Byrd je poskusil pred dnevi iz svojega oporišča drugi peturni polet na aeroplanu proti južnemu tečaju. Posrečilo se mu je, preleteti Walter Scottovo deželo in ledena polja kraljice Aleksandre. Prodril je po zraku do gorovja, ki zapira dohod do južnega tečaja. Byrdovo letalo je bilo med poletom v stalni zvezi s pomožno ladjo »City of Newyork«, ki je pripeljala raziskovalce do oporišča in zalaga ekspedicijo z vsem potrebnim. Ohvestila je pošiljal letalec potom radija. Tokrat je bil odkrit nov otok v Kitovem zalivu in 14 novih skalnatih hribov. Tovorna ladja »Eleonore Boroliny« ki je bila poslana iz Nove Zelandije, da prekrbi Byrdovo pomožno ladjo s prehrano in raznimi drugimi potrebščinami, je že dosegla Kitov zaliv.

Abirajte naročnike
za naš mladinski list
„Naš dom“!